

No Airua na Pakpakat ta Pol taar ta TIMOTI

Pol ga kis baal ra hala na harpidinau aras Rom (nas no ula nianga ta 1 Timoti). Pol ga nunurei bia ga huteta bia da bu bing ia (2 Tim. 4.6-8) ma ga manga lilik ta tiga linga sena mon i kana, bia Timoti ma ira Kristian **diet na balaurei timaan no tahut na hinhinawas, bia diet ira sakana tena hausur bisbis kaba diet gi kios sei ia** (1.12-14; 2.2; 2.14-3.17). Iakanong no suruna iakan ra pakpakat. Ga haragat mah Timoti bia na tagura wara warawai ma no tahut na hinhinawas (4.2) ma bia na tagura bia na tur dadas ta ira tinirih (1.8; 2.5; 4.5). A bilai na hausur iakan ta ira lualua na lotu katin bia diet na warawai timaan ma balaurei timaan no tahut na hinhinawas tutuna.

¹ Iau Pol, tiga apostolo ta Iesu Karisito haruat tano nemnem ta Kalou. Ma iau tiga apostolo kanong Kalou ga tar no kunubus utano nilon i kis ta Iesu Karisito.

² Ma iau pakat ken ra nianga taar taam Timoti, no natigu nong iau manga sip ia. A harmarsai ma ra malum tupas uga maram ta Kalou no adahat Sus ma Iesu Karisito no nudahat Watong.

Timoti na balaurei timaan no tahut na hinhinawas

³ Iau tanga tahut ta Kalou nong iau papalim tana. Ma ing bia iau papalim tana hua, iau sala

murmur ira linga iau nunurei tar bia i tahut, hoing ira hintubugu diet ga gil mah. Io, iau tanga tahut tana ing iau liklik lah uga ta ira nugu sinsaring ra malaan ma ra bung mah.

⁴ Ma iau sasaring kanong iau lik lah ira palona mataam, kaikek iau gi manga nem bia ena nas uga waing enaga kap ra tamat na gungunuama.

⁵ Io, iau tanga tahut ta Kalou kanong iau liklik lah no num nurnur tutuna nong ga luena kis ta Lois, no tubum, ma ta Iunis, no pawasim. Ma iau manga palai bia i kis mah taam.

⁶ Io hua, iau halilik uga bia u na puh halulunga no hartabar nong Kalou ga tar ia taam ing iau ga bul ira limagu naliu taam.

⁷ Iau nem bia u na gil hua kanong Kalou pai tabar datar ma ra bunurut. Taia. I ta tabar datar ma ra dadas, ma ra harmarsai hargilaas, ma ra tintalen bia tikai na balaurei timaan ira maukuana.

⁸⁻⁹ Io hua, waak u hirhir wara hinhinawas utano nudahat Watong, ma waak u hirhir utagu nong di ta his kahai iau wara gaia Karisito. Senbia u na tagura bia u na pusak kan ra ngunngutaan tikai ma iau wara utano tahut na hinhinawas. Ma na tale bia u na gil hua ma ra dadas ta Kalou nong ga halon dahat ma ga tatau dahat bia dahat naga gamgamatien. Ma pa ga tatau dahat haruat ma ira nudahat magingin senbia haruat ma no nuna nemnem ma no nuna harmarsai. Ma Kalou ga tabar bia mon dahat ma kan ra harmarsai ta Karisito naluai tano hatahun ta ira linga bakut.

¹⁰ Ma senbia kaiken um, Kalou i ta hapuas-nei iakan ra harmarsai tano hinanuat ta Iesu

Karisito no nudahat Tena Harhalon nong ga hapataam no dadas tano minaat. Ma narako tano tahut na hinhinawas Karisito i ta hapuasnei mah bia dahat na lon ma pa dahat na maat.

¹¹ Ma gata pilak iau bia iau tiga tena warawai, ma apostolo, ma tena hausur ta iakan ra tahut na hinhinawas.

¹² Io, iakanong no burena bia iau kap kaiken ra ngunungut. Senbia pa iau hirhir kanong iau nunurei tar nong iau nurnur tana. Ma iau manga palai bia na petlaar wara balbalaurei timaan iakano linga nong ga nuruan tar ia tagu. Ma na balbalaurei hua tuk taar ta iakano bung namur.

¹³ U na palim hadadas kaikek ra bilai na tutun na nianga ing iau ga hausur uga tanai. Waak u kios ia ta dahina. Ma u na kis taar tano nurnur ma tano magingin na harmarsai hargilaas ing dahat hatur kahai narako ta Karisito.

¹⁴ U na balaurei timaan no bilai na linga nong Kalou ga nuruan tar ia taam. Ma u na balaurei ia ma no dadas tano Halhaliana Tanua nong i la kis taar ta dahat.

¹⁵ Io, u palai bia diet bakut kaia tano hanua Esia, diet ga haan talur iau. Ma Pigelus ma ne Hermogenes dir mah dir ta haan talur iau.

¹⁶ Iau sasaring bia no Watong na marsei no haratnaan ta Onesiporus kanong ga haguama haitnei iau ma pa ga hirhir uta ira agu dadas na hinihis di ga his iau manei.

¹⁷ Iasen ing bia ga hanuat ukai Rom ga manga nanaas utagu tuk taar bia ga nas tupas lah at iau.

¹⁸ Iau sasaring bia no Watong na marsei ia ta iakano bung na warkurai namur! U manga

palai ta ira mangana harharahut ga tar tagu kaia Epesas.

2

¹ Ma uga, natigu, u na dadas tano harmarsai nong dahat kap ia narako ta Iesu Karisito.

² Ma kaikek ra nianga u ga hadadei lah tagu ra matmatahan ta ira halengin, io, u na tar kaikek ra nianga ta ari tunatuna bia diet na manga dadas wara murmur Kalou. Ma senbia u na tar ia ta ira mangana tunatuna hoken, ing na tale uga bia u na so no num nurnur ta diet ma na tale diet bia diet na hausur mah taring mesa.

³ U na tagura bia uga mah u na pusak ra ngunngutaan hoing tikai nong i harubu wara gaia Iesu Karisito.

⁴ Taia tiga umri pa na manga balaan ma ira mangana binlan ta diet ira mesa ing pa diet harubu. Taia. I nem mon bia na haguama no nuna tamat na umri.

⁵ Ma bia tikai nong i laka tano hinilau harbusbus, ma ing bia pai taram ira warkurai tana, pa da tangai bia i luai.

⁶ Ma i takodas bia no tena gil uma nong i papalim dadas na luena kap ra hunena.

⁷ U na lilik timaan ta ken iau tangtangai kanong no Watong na hapalainei uga ta kaiken bakut.

⁸ U na lik kahai no bulumur ta Dewit, ne Iesu Karisito nong Kalou ga hatut habal ia sukun ra minaat. Iakanong no tahut na hinhinawas nong iau ianga ma ia.

⁹ Ma iakanong no burena bia iau kap ra hinarngungut. Ma pai iakan ra tirtirih sena mon.

Di ta kubus kahai mah iau ra hala na harpidinau hoing tiga tena sakena. Senbia ira nianga ta Kalou, pa di kubus kahai.

¹⁰ Io hua, iau tur dadas ta ira tirtirih bakut wara gaia diet ing Kalou gata pilak diet, ing diet mah diet naga kap no harhalon nong i kis ta Iesu Karisito ma bia diet na kap mah no minamar hathatikai.

¹¹ Io, iau ni tangai tiga nianga nong i tutuna sakit. Ma i hoken:

Bia dahat ta maat tikai ma ia,
dahat na lon tikai mah ma ia;

¹² bia dahat tur dadas ta ira tirtirih,
dahat na warkurai tikai mah ma ia.

Bia dahat na harhus sei ia,
ia mah na harhus sei dahat;

¹³ bia pa dahat tutuna,
ia i tutuna hathatikai,
kanong pai tale bia na gil ing i mes tano
magirana.

Tiga bilai na tena pinapalim ta Kalou na papalim hoeh?

¹⁴ U na halilik haitnei diet ma kaiken ra linga. Ma u na manga hakatom diet ra matmatahan ta Kalou bia pa diet na hargau pana nianga mon. Iakano mangana hargau pa na harahut senbia na haliarei mon diet ing diet hadadei.

¹⁵ U na manga papalim timaan waing Kalou naga tangai bia a bilai na tena pinapalim uga, tiga mangana tena pinapalim nong pa na tale bia na hirhir tano nuna pinapalim ma na tar ra takodas na hausur tano tutun na nianga gar Kalou ta ira mataniabar.

¹⁶ U na tur talur ira nianga bia ta iakan ra ula hanua kanong na manga hatapaka balik ira mataniabar talur Kalou.

¹⁷ Ma ira nudiet nianga na ngangaah hoira manua. Ma nalamina ta diet ne Himeneus ma ne Piletus.

¹⁸ Dir ta siel laah talur ira tutuna Kalou i ta hapuasnei. Dir tangai bia no tamtaman tut sukun ra minaat i ta hanuat. Hua, dir hagawai ira nurnur a nudiet taring.

¹⁹ Senbia no dadas na kasong balik nong Kalou i ta bul ia pa na mamagila. Ma a pakpakat tana hoken: “No Watong i nunurei diet ira nuna.” Ma no mesa i tangai, “Ma nong i tangai bia a gar tano Watong ia, i tahut bia na tur talur ira sakana magingin.”

²⁰ Io, narako tiga tamat na hala a haleng na mangana dis. Aring di gil ma ra gol bia siliwa. Ma aring mesa di gil ma ra dahai bia a pisa mon. Aring ta ira bilai na pinapalim ma aring ta ira bilingana pinapalim.

²¹ Io, ing bia tikai na hagangamatien habal ia talur kaikek ra bilinga, na haruat ma tiga gangamatien na linga nong i tale bia no Watong tano hala na papalim ma ia. Ma na papalim ma ia ta ira bilai na mangana pinapalim kanong no linga i tagura taar uta ira bilai na pinapalim bakut.

²² U na hilau talur ira sakana nemnem ta ira marawana. Ma u na mur ra takodas na magingin, nurnur, harmarsai, ma ra malum tikai ma diet ing diet haan tupas no Watong ma ira gangamatien na bala diet.

²³ U na tur talur ira mangana hargau ira ba

diet gil, kanong u nunurei bia kaikek ra mangana hargau diet sala hatahuat ra hinarngangaar.

²⁴ Ma i tahut bia no tultulai tano Watong pa na harnngangaar ma senbia na gil ira bilai ta ira tunatuna bakut. Ma i tahut bia na tale wara hauhausur ira tunatuna ma pa na bala ngungut ing bia tikai na gil ra sakena tana.

²⁵ Ma ta diet ing diet ianga bat ia, na tahut bia na hausur diet hoing tiga matien na tunatuna, ma Kalou dak na haut lah diet bia diet na lilik pukus, ma diet naga nunurei ira tutuna ta Kalou.

²⁶ Ma ira nudiet lilik na palai um ma diet na tale wara hinilau talur no kuun ta Satan nong gata palim kahai diet wara gilgil haruatanei ing i sip.

3

Ira tena sakena tano haphapataam ta ira pakana bung

¹ Na tahut bia u na palai bia aring dadas na purpuruan na hanuat tano haphapataam ta ira pakana bung.

² Ira mataniabar diet na nem habal at diet ma diet na nem kinewa. Diet na hatamat habal diet ma diet na laalat. Diet na tangai hagawai ira tunatuna ma pa diet na taram ira adiet sus ma ira puasi diet. Pa diet na tanga tahut ta ira harharahut ma diet na tur talur ira nemnem ta Kalou.

³ Pa diet na harmarsai hargilaas ma ing bia diet ngalngaluan pa diet na harbalaan balin. Diet na pinas hagawai ira tunatuna ma pa na tale diet bia diet na tur bat ira nudiet sakana sinisip.

Diet na manga haliarei ira tunatuna ma diet na malentakuanei ira bilai.

⁴ Diet na gil ra sakana hinasakit ta ira talai diet. Diet ira tena petbia ma diet ngen hoira tahut. Diet na nem bia diet na mur no ngaas wara kapkap gungunuama ma senbia pa diet na sip Kalou.

⁵ Diet harbabo bia diet mur Kalou senbia diet mola sei no nuna dadas bia na laka ta ira nudiet nilon. U na tur talur kaiken ra mangana tunatuna.

⁶ Ari ta diet, diet sala silsilhei ra ngaas bia diet na laka ta ira hala ta ira mataniabar. Ma diet sala lamlam habisbis ira mangana hahina ing pa diet palai ta ira tutuna Kalou i ta hapuasnei. Kaiken ra mangana hahina, ira nudiet sakana magingin i kubus kahai diet ma ira nudiet mangana sakana nemnem i sal diet bia diet na mur.

⁷ Diet ira hahina diet sala sipsip bia diet na hausur ta ira tutun ta Kalou ma senbia pa diet tale bia diet na nas kilam kaikek ra tutuna.

⁸ Ma kaikek ra tunatuna diet ianga bat kaikek ra tutuna hoing Janes ma ne Jamberes dir ga ianga bat Moses. Ma kaikek ra mangana tunatuna, i sakana harsakit ira nudiet lilik ma pai tutuna ira nudiet nurnur.

⁹ Iasen pa na tahuat timaan ira nudiet pinapalim kanong ira tunatuna bakut diet na nas kilam ira nudiet pinapalim bia a ba na pinapalim mon hoing diet ga nas kilam ira pinapalim ta Janes ma Jamberes.

Timoti na palim hadadas no tutun na nianga

¹⁰ Ma senbia uga, u nunurei timaan ira nugu hausur, ira nugu tintalen, no burena ta ira

nugu lilik, no nugu nurnur, no nugu magingin na tabuna ngalngaluan gasien, ma no nugu harmarsai. U nunurei tar bia iau ga tur dadas ta ira tinirih.

¹¹ Ma u palai ta ira ngunungut ing ga haan tupas iau ma bia di ga hagawai iau hoeh. Ma u nunurei tar bia di ga manga haliarei iau aras Entiok ma Ikonium ma Listara. Iasen no Watong ga halon lah iau talur ira tinirih bakut!

¹² Ma i tutuna bia diet bakut ing diet nem bia diet na mur timaan Kalou narako tano nudiet kinkinis ta Karisito da haliarei diet.

¹³ Senbia ira tena sakena ma ira tena harbabo, ira nudiet sakena na manga sakena sakit namur. Diet na lam habisbis lah taring tunatuna ma aring mesa diet na gil mah hua ta diet.

¹⁴ Ma senbia uga, u na gilgil at ira linga ing u gata hausur tanai ma ing u nunurei bia i tutuna. Ma u na gilgil hua kanong u palai bia siga diet ing diet ga hausur uga hua.

¹⁵ Ma u palai mah bia tur lah ing u ga nat na bulu u ga nunurei ira Halhaliana Pakpakat ing diet tale bia diet na hamadaraas uga tano harhalon nong dahat na kap ia ing dahat nurnur ta Iesu Karisito.

¹⁶ Kalou no burena ta ira nuna Pakpakat bakut. Ma i tale bia da papalim ma kaikek ra Pakpakat bakut wara hauhausur ira mataniabar ma wara pirpir tikai nong i gil ra sakena. Ma kaikek bakut diet haruat mah bia da hatakodas tikai manei, ma da hausur ira tunatuna manei uta ira magingin takodas.

¹⁷ Ma ira Pakpakat ta Kalou diet bilai hua, ing tiga tunatuna gar ta Kalou na manga tagura

timaan wara gilgil ira tahut na pinapalim bakut.

4

¹⁻² Ra matmataan ta Kalou ma ta Iesu Karisito nong na kurei diet ing diet lon baa ma diet ing diet gata maat, iau tar iakan ra tamat na dadas na nianga taam. Iesu Karisito no Tamat na Lualua na hanuat wara warkurai, io hua, iau tar kan ra dadas na nianga taam ma i hoken: u na warawai ma no nianga ta Kalou. Ma u na tagura timaan bia u na warawai ta ira pakana bung bakut, bia diet nem bia diet na hadadei bia taia. U na hausur diet ma pau na ngalngaluan gasien ta diet. Ma ing u na hauhausur hua, u na lam ira nudiet lilik ta ira tutuna ta Kalou, u na pir diet ta ira nudiet sakena, ma u na haragat diet.

³ Warah, kanong tiga pakana bung na hanuat bia ira mataniabar pa diet na nem bia diet na hadadei ira hausur tutuna. Taia. Diet na nem bia diet na murmur ira nudiet nemnem at. Io, diet na lam hulungai ira tena hausur ing na hausur diet ta ira mangana linga ing kaikek ra mataniabar diet manga nem bia diet na hadadei.

⁴ Diet na mola bia diet na hadadei ira tutuna ta Kalou ma diet na sip bia diet na hadadei ira bisbis na pir.

⁵ Iasen uga, u na balaurei timaan uga ta ira linga bakut. U na pusak ira ngunungut, u na ianga ma no tahut na hinhinawas, ma u na gil haruatanei ira pinapalim ing tiga tultulai ta Kalou na gil.

⁶ Iau tangai hua kanong i ta huteta bia ni haan talur iakan ra ula hanua. I manga huteta um

hoing bia di ta burangai tar ira gapigu. Ma ira gapigu na ngan hoing ra hartabar na wain tupas Kalou.

⁷ Iau ta harubu tano tahut na hinarubu haruat ma ira tutuna dahat nurnur tanai. Iau ta hapataam no harbusbus. Iau ta gil haruat ta ira tutuna dahat nurnur tanai.

⁸ Io, no vuvu uta diet ing diet luai ta ira harbusbus i tagura taar utagu. Ma no Watong, no takodasiana tena warkurai, na tabar iau ma ia tano tamat na bung namur kanong i takodas no nugu nilon. Ma pataia bia iau sena mon. Na tabar mah diet ing diet manga nem no nuna hinanuat.

Pol ga hapalainei Timoti uta ira linga gata haan tupas ia

⁹⁻¹⁰ U na manga walar ma ra dadas bia u na hanuat gasien ukai tagu kanong Demas ga nem ira linga tano ula hanua katin ma ga haan talur iau uras Tesalonika. Keresen i ta haan u Galesia ma Taitus i ta haan u Dalmesia.

¹¹ Luk sena mon um i ken tikai ma iau. U na lam mah Mak ing u na hanuat kanong i tale bia na harahut iau tano nugu pinapalim.

¹² Iau ta tulei Tikikus u Epesas.

¹³ Ing u na hanuat ukai u na kap mah no nugu sigasigam nong iau ga waak pakis ia aras Troas tane Karpus. U na kap mah ira pakpakat. Ma u na harbalaurai timaan kaba gu luban ira pakpakat ing a tabi matana.

¹⁴ Aleksanda no tena pinapalim na gil linga ma ra baras ga manga hagawai iau. No Watong na balu tar tana haruat ma ira nuna gingilaan.

¹⁵ Ma uga mah, u na balaurei uga at tana kanong ga walar bia na tur bat no nudahat hausur.

¹⁶ No luena pakaan bia iau ga tur ra warkurai wara turtur bat ira hartakun taar tagu, io, taia tikai pa ga tur harahut iau. Diet bakut diet ga haan talur iau. Iau saring no Watong bia na lik luban sei ing diet gil hua.

¹⁷ Senbia no Watong ga tur tikai ma iau gaam hadadas iau, kaikek iau gaam petlaar bia ni ianga ma no tahut na hinhinawas bakut taar tano hanhadoda ta diet ing pai Iudeia diet. Ma no Watong ga halon iau talur ra warkurai na hinirua.

¹⁸ No Watong na halangalanga iau talur ira sakena bakut ma na lam timaan iau uram ra mawai tano nuna matanitu. Da pirlat ia hathatikai. Amen.

¹⁹ U na karo lah Pirisila ma ne Akuila ma no haratnaan tane Onesiporus.

²⁰ Erastus i kis taar Korin ma iau ga haan talur Tropimus kaia Miletus kanong ga maset.

²¹ U na manga walar ma ra dadas bia u na hanuat kai naluai tano pakana bung na labur. Ubulus, Pudon, Linus, Kolodia, ma diet bakut mah ira harataasin narako ta Karisito diet tula harkaro taam.

²² No Watong na kis tikai ma no tanuaam ma no nuna harmarsai na kis ta muat bakut.

No Tahut na Hinhinawas
The New Testament in the Hinsaal dialect of the
Patpatar language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Hinsaal long Niugini
copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Hinsaal (Patpatar)

Dialect: Hinsaal

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 13 Dec 2023

0e2956ed-d793-5e92-aa0c-5c3432c69108